

Erhvervsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

**AMNESTY
INTERNATIONAL**
DANSK AFDELING

Gammeltorv 8, 5. sal
1457 København K

T: 3345 6565
F: 3345 6566

www.amnesty.dk
amnesty@amnesty.dk

3. februar 2022

Det franske formandskabs udkast til rådskonklusioner vedr. udbud

Amnesty International takker for muligheden for at komme med høringssvar til det franske formandskabs udkast til rådskonklusioner vedr. udbud.

Fokus og struktur i vores høringssvar:

Vi vil i høringssvaret først opsummere vores bemærkninger, dernæst fremhæve de dele af det franske formandskabs udkast til rådskonklusioner, som vi anser som positive og de dele, som vi anser som problematiske. Derudover fremsætter vi en række anbefalinger til, hvad Danmark bør arbejde for i EU for at forbedre rådskonklusionerne og for at sikre, at der findes løsninger på de udpegede problemstillinger.

Kort opsummering af vores bemærkninger:

Amnesty International Danmark finder, det er positivt, at det franske formandskabs udkast til rådskonklusioner vedr. udbud lægger vægt på øget inddragelse af bæredygtig udvikling, når det kommer til offentlige indkøb. Men dette er ikke tilstrækkeligt. Der er behov for fokus på social bæredygtighed og menneskerettighederne og på behovet for en revision af EU's udbudsdirektiv med henblik på at sikre, at offentlige institutioner går foran, når det handler om at sikre ansvarlig virksomhedsadfærd gennem udøvelse af due diligence i overensstemmelse med FN's retningslinjer for menneskerettigheder og erhverv og OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder. Dette lægger både FN, OECD og EU-parlamentet vægt på. Der er desuden behov for lovkrav om gennemsigtighed og rapportering overfor offentligheden på området samt at pris ikke må udgøre eneste kriterie for tildeling af kontrakter.

Positive elementer i det franske formandskabsudkast til konklusioner:

1) Øget inddragelse af bæredygtig udvikling:

Det er positivt, at udkastet til rådskonklusioner lægger op til øget inddragelse af bæredygtig udvikling som del af offentlige indkøb. Alene i Danmark køber det offentlige ind for 380 milliarder kroner om året. Ergo er offentlige indkøb en ikke ubetydelig motor for bæredygtig udvikling.

Amnesty International mener dog, at det er vigtigt, at der med bæredygtighed ikke kun menes grøn omstilling, men at der også er fokus på social bæredygtighed og på menneskerettighederne. Regeringen har i oktober 2020 fremlagt en strategi for grønne offentlige indkøb.¹ Dette er en positiv udvikling, men for nærværende også utilstrækkeligt. For eksempel afhænger megen produktion af elbiler af børnearbejde i koboltminer², mens solcelleproduktion afhænger af tvangsarbejde i Kina³ og vedvarende energi fører til brud på oprindelige folks rettigheder⁴. Det er stærkt kritisabelt, hvis menneskerettighederne negligeres.

Amnesty International anbefaler, at Danmark arbejder for:

- at sikre at rådskonklusionerne inkluderer en eksplicit forståelse af bæredygtig udvikling, der ikke kun omfatter den grønne dagsorden men også social bæredygtighed med fokus på menneskerettighederne.

2) Bæredygtig udvikling som del af ny eller revideret EU-lovgivning:

Det er positivt, at udkastet til rådskonklusioner lægger op til, at EU-kommissionen som del af ny lovgivning eller revision af allerede eksisterende lovgivning bør overveje, hvordan bæredygtig udvikling kan inddrages som del af indkøbsprocessen for sektorspecifikke varer eller tjenesteydelser, kontrakter, kriterier for tildeling af kontrakter mv.

Amnesty International mener dog, at det er meget vigtigt, at rådskonklusionerne (også) gør opmærksom på behovet for at revidere EU's udbudsdirektiv som helhed. Det nuværende udbudsdirektiv sikrer ikke i tilstrækkelig grad inddragelse af bæredygtig udvikling og ansvarlig virksomhedsadfærd som del af offentlige udbud og indkøb.

Amnesty International anbefaler at Danmark arbejder for:

- at sikre, at rådskonklusionerne gør utvetydigt opmærksom på behovet for at revidere EU's udbudsdirektiv for at sikre øget fokus på bæredygtig udvikling og ansvarlig virksomhedsadfærd

---

¹ <https://fm.dk/udgivelser/2020/oktober/groenne-indkoeb-for-en-groen-fremtid-strategi-for-groenne-offentlige-indkoeb/>

² <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2017/11/industry-giants-fail-to-tackle-child-labour-allegations-in-cobalt-battery-supply-chains/>

³ <https://danwatch.dk/kort-nyt/usa-forbyder-import-fra-xinjiang-provinsen-i-kina/>

⁴ <https://globalnyt.dk/naar-ren-energi-kommer-paa-tvaers-af-oprindelige-folks-rettigheder/>

3) Inddragelse af stakeholders:

Det er positivt at udkastet til rådskonklusioner lægger op til inddragelse af stakeholders, men det fremgår ikke, hvilke stakeholders der tænkes på.

Amnesty International mener det er vigtigt med inddragelse af alle relevante stakeholders, når det handler om bæredygtig udvikling - herunder rettighedshavere, NGO'er, fagbevægelsen, mv.

Amnesty International anbefaler at Danmark arbejder for:

- at sikre at rådskonklusionerne gør opmærksom på behovet for at sikre inddragelse af alle relevante stakeholders, når det handler om bæredygtig udvikling med respekt for grundlæggende menneskerettigheder når det handler om offentlige indkøb og udvikling af/revision af allerede eksisterende lovgivning - herunder rettighedshavere, NGO'er, fagbevægelsen, mv.

Negative/manglende elementer i det franske formandskabs udkast til konklusioner:

4) Manglende fokus på ansvarlig virksomhedsadfærd:

Som nævnt er det positivt, at udkastet til rådskonklusioner lægger op til øget fokus på inddragelse af bæredygtighed, når det handler om offentlige indkøb. Men det er ikke tilstrækkeligt. I disse år er der en stor bevægelse i gang, der pålægger virksomheder et øget juridisk ansvar for ansvarlig virksomhedsadfærd (Responsible Business Conduct), hvilket indebærer at vise respekt for menneskerettigheder, miljø og klima i forbindelse med virksomhedernes globale aktiviteter gennem udøvelse af due diligence i overensstemmelse med FN's retningslinjer for menneskerettigheder og erhverv (UNGP)⁵ og OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder.⁶ Offentlige myndigheder bør gå foran. Ifølge FN's retningslinjer har stater og dermed også offentlige myndigheder et særligt ansvar for at fremme respekt for menneskerettighederne overfor de virksomheder, som de indgår kommercielle relationer med, - bl.a. når det handler om offentlige indkøb⁷. Også OECD anbefaler medlemsstaterne at gå foran, når det handler om at sikre ansvarlig virksomhedsadfærd:

"IV. RECOMMENDS that Adherents lead by example and take measures to promote and exemplify RBC (Responsible Business Conduct) in their role as economic actors and in their commercial activities, by: 1. Using public

⁵ https://www.ohchr.org/documents/publications/guidingprinciplesbusinesshr_en.pdf

⁶ <http://mneguidelines.oecd.org/guidelines/>

⁷ https://www.ohchr.org/documents/publications/guidingprinciplesbusinesshr_en.pdf, Princip 6

procurement as a strategic tool for RBC and including RBC in procurement policies (regulatory and strategic frameworks), as well as promoting due diligence for RBC in public procurement.”⁸

Endelig lægger også Europa-Parlamentet vægt på – som del af sit krav til EU-kommissionen om lovpligtig due diligence og virksomheders ansvar – at EU’s medlemslande ikke bør yde statsstøtte i form af bl.a. offentlige indkøb til virksomheder, der ikke lever op til de due diligence krav, som kommer til at fremgå af det kommende EU-direktiv om due diligence på menneskerettigheds- og miljøområdet:⁹

“2(19) For undertakings owned or controlled by the State, the fulfilment of their due diligence obligations should require that they procure services from undertakings which have complied with due diligence obligations. Member States are encouraged not to provide state support, including through state aid, public procurement, export credit agencies or government-backed loans, to undertakings that do not comply with the objectives of this Directive.”¹⁰

Amnesty International anbefaler at Danmark arbejder for:

- at sikre at rådskonklusionerne gør opmærksom på behovet for, at der stilles krav til due diligence på menneskerettigheds- og miljøområdet som del af et revideret udbudsdirektiv. Kravene skal basere sig på FN’s retningslinjer for menneskerettigheder og erhverv (UNGP) og OECD’s retningslinjer for multinationale virksomheder.

5) Brugen af pris som eneste kriterie for tildeling af kontrakter:

EU’s nuværende udbudsdirektiv gør det muligt for medlemsstaterne at fremme mere kvalitetsorienterede offentlige udbud ved at forbyde eller indskrænke brugen af pris alene til at vurdere det økonomisk mest fordelagtige tilbud, når de vurderer, at det er hensigtsmæssigt.¹¹ Herved kan der sættes mere fokus på bæredygtighed og andre samfundsmæssige hensyn som del af offentlige udbud og indkøb. Men det er problematisk, at udbudsdirektivet kun *gør det muligt* for medlemsstaterne at forbyde eller indskrænke brugen af pris alene. Det bør i stedet være obligatorisk. Kun på

---

⁸ [Guidelines for MNEs - Organisation for Economic Co-operation and Development \(oecd.org\)](https://www.oecd.org/guidelines-for-mnes/)

⁹ <https://www.business-humanrights.org/en/latest-news/commissioner-reynders-announces-eu-corporate-due-diligence-legislation/>

¹⁰ Recital 19 of the [European Parliament’s resolution on corporate due diligence and corporate accountability](#), adopted in March 2021

¹¹ EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF; Artikel 67

den måde bliver det for alvor muligt at sætte fokus på bæredygtighed og ansvarlig virksomhedsadfærd når det handler om offentlige udbud og indkøb.

Amnesty International anbefaler at Danmark arbejder for:

- at sikre, at rådskonklusionerne gør opmærksom på behovet for, at det som del af et revideret udbudsdirektiv bliver obligatorisk for EU's medlemslande at forbyde brugen af pris alene til at vurdere det økonomisk mest fordelagtige tilbud i forbindelse med offentlige udbud.

6) Manglende gennemsigtighed og rapportering:

Der er på nuværende tidspunkt ikke tilstrækkelige krav til gennemsigtigheden af offentlige udbud, især ikke når det handler om bæredygtighed og ansvarlig virksomhedsadfærd.

Amnesty International anbefaler at Danmark arbejder for:

- at sikre at rådskonklusionerne gør opmærksom på behovet for i et revideret udbudsdirektiv at sikre ordentlig gennemsigtighed og rapportering overfor offentligheden, når det handler om offentlige myndigheders indsats for at sikre bæredygtighed og ansvarlig virksomhedsadfærd som del af offentlige udbud og indkøb.

Venlig hilsen

Amnesty International